

tukes

Jaakko Kuustonen

Yhteistyö Tukesin kanssa

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)

tukes

Tunnen tuotteeni webinaari

ESITYKSESSÄNI TÄNÄÄN

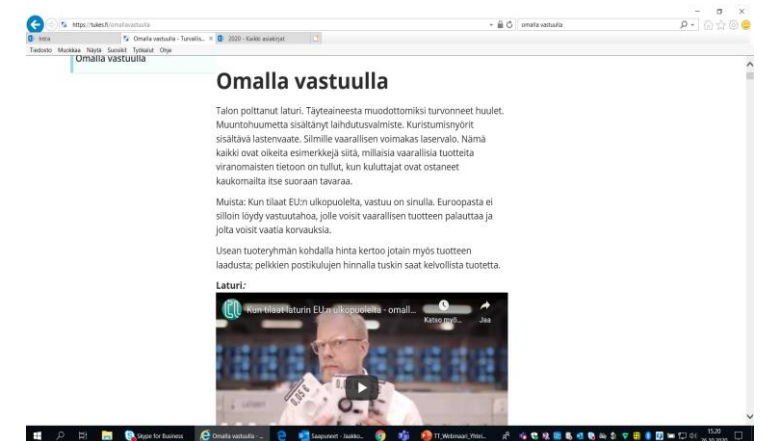
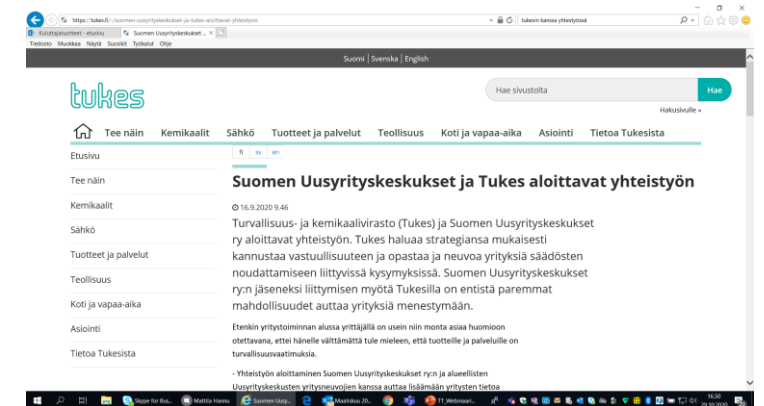
- Yhteistyö valvontaviranomaisen kanssa
- Yhteistyö vaarallisten tuotteiden osalta
 - palautusmenettelyn toteuttaminen
 - Business Alert Gateway

Jaakko Kuustonen

Turvallisuutta parannetaan yhteistyössä

Tukes on kiinnostunut yhteistyötarjoajista ja luo puitteita tarpeen mukaan

- Sidosryhmäyhteistyö kattojärjestöjen kanssa / kautta
- Neuvottelukunnat ja foorumit (virallisia / epävirallisempia)
- KV vaikuttaminen: myös standardeihin ja lainsäädäntöön
- Kansalliset muut työryhmät / ohjelmat / ohjeet
- Asiantuntijuuden jakaminen (kuten asiantuntijaraadit)
- Koulutustilaisuudet (järjestäminen / puheenvuorot)
- Viestinnälliset yhteistyöprojektit
- Yritysvierailut

Turvallisuutta parannetaan yhteistyössä

Tuotevalvonnassa ei hyväksytä ennakoon tuotteita tai arvioida dokumentteja

- yleinen ohjaaminen ja neuvonta
 - annetaan tulkinta-apua lainsäädännön osalta
 - ohjataan tiedon äärelle
 - autetaan arvioimaan riittäviä toimia, kun vaarallinen tuote valikoimassa
- valvonta
 - tuotetestaamiset ja muu valvonta auttavat osaltaan yrityksiä tunnistamaan puutteita osaamisessa / omavalvonnassa / hankintaketjuissa

Vaarallinen tuote valikoimissa

Tarvittavat toimet ABC

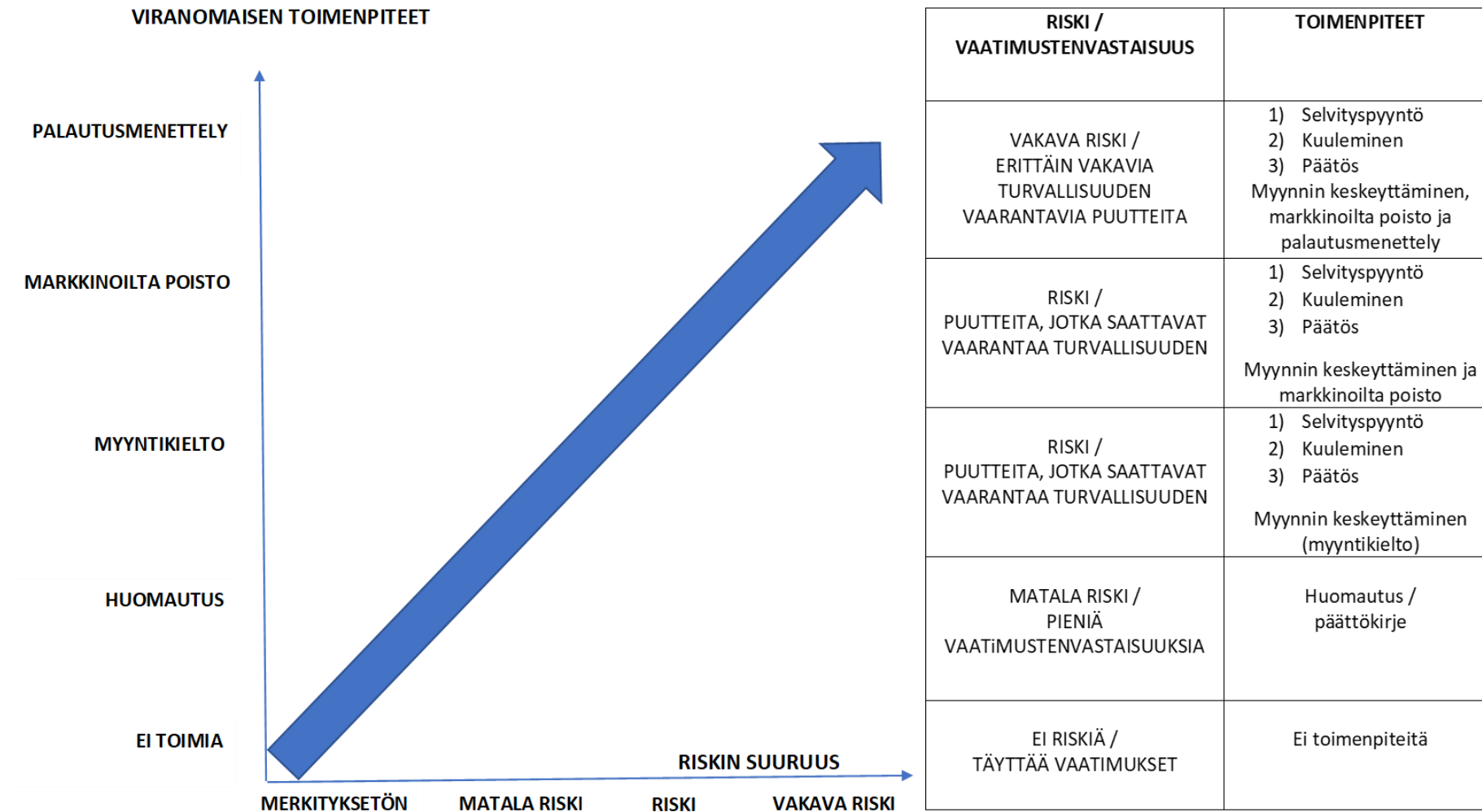
- A. Lopeta tuotteen myynti välittömästi
- B. Ilmoita toimivaltaiselle valvontaviranomaiselle (voi olla muukin kuin Tukes) Suomessa sekä tarpeen mukaan laajemmin EU:ssa
 - terveyshaitta, onnettomuus, vaaratilanne tai vakava läheltä piti –tilanne
 - lomake ilmoittamiseen: <https://tukes.fi/asiointi/lomakkeet/tuotteet>
 - lomakkeen voi toimittaa osoitteeseen kirjaamo@tukes.fi
- C. Kerää tuotteet takaisin markkinoilta sekä tiedota tarpeen mukaan vaarasta kuluttajille (toimien laajuus riippuu tuotteen aiheuttamasta riskistä)

<https://tukes.fi/tuotteet-ja-palvelut/vaarallinen-tuote>

Kuinka arvioida riskin suuruutta?

- Aivan kuten yritysten, Tukesin on tehtävä tapauskohtaista riskinarviointia arvioidessaan yritykseltä edellytettäviä toimia ja sisällytettävä nämä EU Safety Gate –järjestelmän ilmoituksiin
 - vastaavat työkalut/ajatusmallit hyödyllisiä molemmiin puolin
- Yksi työkalu komission päätös 2019/417 (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=CELEX:32019D0417&from=EN>)
 - hyödyllisiä yritykselle mm. yleisperiaatteet ja eteneminen riskiarvioinnin toteuttamisessa sekä taulukko 3 vammaisuuden vakavuuden arvioiseksi
 - Riskinarviointityökalu: <https://ec.europa.eu/consumers/consumer-safety/rag/#/screen/home>

Miten tiedän mitkä toimet ovat riittäviä?

Huom. Kuvaaja on suuntaa antava ja tapaukset arvioidaan aina tapauskohtaisesti.

Business Alert Gateway

Vaihtoehto ilmoittamiselle vaarallisesta tuotteesta

- Product Safety Business Alert Gateway -järjestelmä
- Jos yritys toimii laajemminkin kuin Suomen markkinoilla, mahdollista ilmoittaa kerralla kaikkien EU:n jäsenmaiden viranomaisille
 - ensisijaisesti EU-alueella sijaitseva valmistaja tai jos valmistaja ei ole EU-alueella, valmistajan edustaja tai maahantuoja
 - ilmoitukseen tulee sisältyä riskinarvio

<https://tukes.fi/tuotteet-ja-palvelut/vaarallinen-tuote/business-gateway>

Palautusmenettelyn toteuttaminen

Palautusmenettelyn toteutus (vakava riski)

- Tarkoittaa ilmoittamista jakelijoille, tuotteita jo ostaneille kuluttajille ja muille loppukäyttäjille
- Erotuttava markkinoinnista
- Jos myyty kaksikielisille alueille, tiedotettava suomeksi ja ruotsiksi
- Ensisijaisesti tiedotettava henkilökohtaisesti
 - Jos yritys käyttää kanta-asiakasjärjestelmää tai muuta asiakasrekisteriä tiedottamisessa tai markkinoinnissa, käytettävä myös PAM ilmoittamisessa
 - Jos kaikille loppukäyttäjille on lähetetty tieto, muuta ilmoittelua ei tarvita

Julkinen tiedottaminen (2 vaihtoehto)

- Tiedote medialle (samat tiedot kuin PAM ilmoituksessa)
 - jaeltava medialle ainakin yhden valtakunnallisen tiedotejakelupalvelun kautta
 - jos ei uutisoida tuotteen myyntialueiden valtamedioissa tai se ei saa laajaa näkyvyyttä valtakunnallisissa medioissa, lisäilmoittelu mediassa tarpeen
- Ilmoittaminen verkkosivuilla helposti havaittavalla paikalla vähintään 3 kk
- myynti- tai esittelytiloissa helposti havaittavalla paikalla vähintään 3 kk
- pyyntö jakelijoille julkaista ilmoitus myymälöissä ja verkkosivuilla
- julkaisu yrityksen sosiaalisen median kanavissa tai uutiskirjeissä

Huom. Jos edellä mainittuja kanavia ei ole, ei tarvitse erikseen perustaa PAM:a varten

Huom2. Tukes-linjaus on minimivaatimus, enemmänkin saa/voi olla tarpeen tehdä

Millainen on hyvä ilmoitus / sisällyttävä?

- herättää huomiota (erottuu mainoksista ja on kooltaan riittävä)
- on otsikoitu ”TAKAISINVETO” tai ”PALAUTUSMENETTELY”. Jos kyseessä on muu toimenpide, tämän voi kuvata otsikossa, esim. ”TÄRKEÄ TURVALLISUUSTIEDOTE”
- mahdollistaa tuotteen yksilöimisen (sisältää tuotteen kuvan ja tunnistetiedot esim. tuotemerkki, malli, eränumero)
- sisältää tiedon siitä millainen vaara tuotteesta aiheutuu (esim. irtoaa pieni osa ja tukehtumisvaara)
- antaa selkeät toimintaohjeet loppukäyttäjille (esim. lopeta tuotteen käyttö heti)
- sisältää palvelunumeron tai verkkopalvelun, josta saa lisätietoja kotimaisilla kielillä

<https://tukes.fi/takaisinventoilmoituksen-sisalto-ja-muoto>

Yrityksen velvoitteiden lakisääteinen perusta

Kutu-lain (920/2011) 8§:

Jos toiminnanharjoittaja saa tietoonsa tai hänen tulisi ammattitaitonsa perusteella hallussaan olevien tietojen perusteella pystyä päättämään, että kulutustavarasta tai kuluttajapalvelusta **aiheutuu vaaraa** jonkun terveydelle tai omaisuudelle, hänen on **ilmoitettava tästä välittömästi** Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle. Toiminnanharjoittajan on samalla ilmoitettava, mihin vaaran poistamiseksi tarvittaviin **toimenpiteisiin** hän on jo ryhtynyt vaaran takia.

Toiminnanharjoittajan on **tehtävä yhteistyötä** Turvallisuus- ja kemikaaliviraston kanssa vaaran torjumiseksi tämän sitä pyytäessä.

768/2008/EY (vastaavat velvoitteet valmistaja, maahantuoja ja jakelija)

Valmistajien, jotka katsovat tai joilla on syytä uskoa, että tuote, jonka he ovat saattaneet markkinoille, ei ole sovellettavan yhteisön yhdenmukaistamislainsäädännön vaatimusten mukainen, on **ryhdyttävä välittömästi** tarvittaviin korjaaviin **toimenpiteisiin** kyseisen tuotteen saattamiseksi vaatimusten mukaiseksi, sen poistamiseksi markkinoilta tai sitä koskevan palautusmenettelyn järjestämiseksi, jos se on tarpeen. Lisäksi, mikäli tuote aiheuttaa riskin, valmistajien on välittömästi **tiedotettava asiasta** niiden jäsenvaltioiden asiasta vastaaville toimivaltaisille kansallisille **viranomaisille**, joissa he asettivat tuotteen saataville, ja ilmoitettava yksityiskohtaiset tiedot erityisesti vaatimustenvastaisuudesta ja toteutetuista korjaavista toimenpiteistä.

...Heidän on **tehtävä** kyseisen viranomaisen kanssa tämän pyynnöstä **yhteistyötä** toimissa, joilla pyritään poistamaan heidän markkinoille saattamiensa tuotteiden aiheuttamat riskit.

tukes

Jaakko Kuustonen

KIITOS! Olisiko kysyttävää?

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)

tukes

tukes

Suojan tuoja